

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Затверджено
Приймальною комісією
Протокол №4 від 24.01.2018 р.
Голова приймальної комісії

_____ В.П.Коцур

Програма
вступного випробування з
«Основ видавничої справи та редагування»

При вступі на навчання для здобуття освітнього рівня «бакалавр» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»

ОСНОВИ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАГУВАННЯ

Пояснювальна записка

Програма вступних випробувань розроблена на основі Типових навчальних програм підготовки фахівців освітнього рівня «молодший спеціаліст» і спрямована на виявлення професійної компетентності вступників у відповідності до Державних стандартів вищої освіти.

Вступні випробування проходять відповідно Правил прийому та «Положення про організацію та проведення вступних випробувань у формі письмового тестування в ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Програма вступного випробування

«Основи видавничої справи та редагування» є базовою дисципліною навчального плану підготовки бакалаврів з видавничо-поліграфічної справи. Вона є важливою для майбутніх редакторів, журналістів, видавців, поліграфістів у оволодінні ними складного і різноманітного комплексу навичок, пов'язаних з організацією роботи того чи іншого редакційно-видавничого підрозділу.

Метою викладання даної дисципліни є набуття студентами теоретичних і практичних навичок для роботи молодшим редактором, редактором-організатором, випусковим редактором чи редактором-менеджером у сучасній видавничій структурі.

Завданнями дисципліни є ознайомлення студентів з: особливостями і тенденціями розвитку українського книговидання в контексті розвитку світової редакційно-видавничої справи; структурою та організацією роботи новітнього видавництва; основними етапами редакційно-видавничого процесу; особливостями проходження рукописів і версток; маркетингом і менеджментом у книговидавничій справі; загальною методикою роботи редактора з рукописом, версткою та оригінал-макетом друкованого видання; технологічними принципами основних та спеціальних способів друку, закономірностями їхнього застосування.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Редакційно-видавнича справа в Україні в історичному контексті.
2. Ситуація в українській книговидавничій справі після розпаду Радянського союзу.
3. Закон України «Про видавничу справу».
4. Порівняльна характеристика законодавства України, Росії та Польщі щодо видавничої справи.
5. Здобутки, тенденції і проблеми українського книговидання сьогодні: тематичний, мовний, географічний аспекти.
6. Характеристика наявної нормативно-правової бази діяльності видавництва (видавничого підрозділу).
7. Найпоширеніші організаційно-правові форми функціонування видавництв.
8. Типова структура Статуту видавництва. Змістове наповнення основних розділів Статуту.
9. Порядок державної реєстрації новоутвореної видавничої структури.
10. Поняття «видавничої програми». Чинники, що впливають на зміст і характер видавничої програми.
11. Читацькі смаки та їх вплив на формування книговидавничого ринку.
12. Взаємозв'язок кадрового потенціалу, профілю видавництва та видавничої програми.

13. Західна форма розкриття видавничих планів за принципом «boor in hrint» (книга в друці) та її перспектива в Україні.
  14. Цивілізовані способи вивчення видавничих програм і перспективних планів конкурентів з видавничого бізнесу.
  15. Видавництва (видавничі структури) та їх типи.
  16. Характеристика видавництв за головними ознаками (масштаб діяльності, тематичний діапазон літератури, вікова специфіка адресатів, знаковий принцип творення видання, форма власності, економічна природа діяльності, структура підпорядкованості).
  17. Структура сучасного видавництва. Переваги й недоліки структури середнього видавництва радянського, західного і американського типу.
  18. Вимоги щодо оптимальної структури сучасного видавництва.
  19. Поняття «видавнича продукція». Спільні й відмінні ознаки видів видавничої продукції.
  20. Ознаки офіційних та нормативних видань.
  21. Ознаки наукових і науково-популярних видань.
  22. Характеристика підвидів довідкових видань.
  23. Матеріальна частина побудови книги.
  24. Змістова частина побудови книги.
  25. Сучасний стан із коректурою в українських ЗМІ та видавництвах.
  26. Знаки заміни (букви, декількох букв, слів, рядка, декількох рядків).
  27. Знаки вставки (пропущеної літери, кількох літер, розділових знаків).
  28. Знаки викидання (букв, складів, слів, рядків).
  29. Знаки перестановки елементів набору (зміна місцями, перенесення в інше місце, пересування елементів до потрібного місця, абзацний відступ, з'єднання абзаців).
  30. Знаки пробілів (збільшення, зменшення, вирівнювання, з'єднання, роз'єднання).
  31. Знаки шрифтових виділень (прописні, курсив, півжир, розрядка, курсивний півжир).
  32. Знаки виправлення технічних дефектів набору.
  33. Знак відміни попередньої вказівки правки.
  34. Правила застосування коректурних знаків.
  35. Редагування різних видів текстів із застосуванням коректурних знаків.
  36. Редакційно-видавничий процес і роль редактора в ньому.
  37. Визначення й обґрунтування поняття «редакційно-видавничий процес».
- Загальна характеристика підготовчого етапу.
38. Способи пошуку редактором потрібного автора та оригіналу майбутнього видання.
  39. Вимоги щодо авторського оригіналу, придатного до редакційної підготовки.
  40. Поняття «Облікова картка видання» та зміст первинних документів для неї.
  41. Загальна характеристика редакційного етапу.
  42. Сутність і зміст рецензування майбутнього видання.
  43. Порядок роботи редактора з авторським оригіналом.
  44. Загальна характеристика виробничого етапу.
  45. Загальна характеристика маркетингового етапу.
  46. Сутність і етапи редагування.
  47. Редакторська правка і видавнича етика.
  48. Складові загального (універсального) редагування.
  49. Складові спеціального редагування.
  50. Загальна характеристика типології газетно-журнальних видань.
  51. Роль редактора в удосконаленні структури журналістського твору.
  52. Специфіка редагування рекламних видань.
  53. Специфіка редагування інформаційних видань.

54. Вимоги практики видавничої справи до редакторів наукових видань.
55. Специфіка редагування науково-популярних видань.
56. Дизайн та оформлення в редагуванні.
57. Роль редактора в розробленні загальної концепції майбутнього довідкового видання.
58. Специфіка типологічного ряду навчальних видань.
59. Роль редактора в забезпеченні належного навчально-методичного рівня тексту.
60. Редагування творів класичної літератури.
61. Редагування творів сучасного красномовства.
62. Ретроспектива становлення і розвитку торгівлі друкованою продукцією.
63. Централізована система продажу видавничої продукції.
64. Ринкова система продажу видавничої продукції.
65. Становлення мережі продажу видавничої продукції в Україні (відділи маркетингу видавництв, книжкові магазини, книготорговельні фірми, дрібнооптові (гуртові) книготорговельні підприємства, лотки й кіоски з продажу друкованої продукції, Інтернет-магазини, книжкові базари, книжкові ярмарки, книжкові клуби, прямий продаж без посередників, фізичні особи (книгоноші), книжкові відділи непрофільних торговельних підприємств, відділи «книга – поштою»).

Список рекомендованої літератури

1. Бондаренко Т.О. Загальне редагування: навчально-методичний посібник. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 52 с.
2. Гавенко С. Оцінка якості поліграфічної продукції: навч. посіб. / С. Гавенко, О. Мельников; за ред. Е. Лазаренка. – Львів: Афіша, 2000. – 118 с.
3. Гавенко С.Ф. Практикум з оцінки якості поліграфічної продукції: навч. посіб. / С.Ф. Гавенко, О. Ворожаєви. – Львів: Афіша, 2001. – 106 с.
4. Гунько С.М. Основи поліграфії (додрукарські процеси) / С.М. Гунько. – Львів: УАД, 2010. – 148 с.
5. Зелінська Н.В. Наукове книговидання в Україні. Історія та сучасний стан: Навч. посібник / Н.В. Зелінська. – Львів, 2002. – 268 с.
6. Йордан Г. Основи поліграфії: Навчальний посібник / Г. Йордан; за ред. С. Гавенко. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. – 176 с.
7. Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової комунікації: Навчальний посібник. – Львів: ПАІС, 2009. – 304 с.
8. Капелюшний А.О. Стилїстика редагування журналістських текстів: Практичні заняття. – Львів: Паїс, 2012. – 576 с.
9. Карпенко В.О. Основи редакторської майстерності. Теорія, методика, практика: Підручник / В.О. Карпенко. – К.: Університет «Україна», 2007. – 431 с.
10. Мильчин А., Чельцова Л. Справочник издателя и автора: Редакционно-изд. оформление книги. – М., 2003. – 800 с.
11. Партико З.В. Загальне редагування: нормативні основи: Навчальний посібник. – Л.: ВФ Афіша, 2006. – 416 с.
12. Романо Ф. Принт-медиа бизнес. Современные технологии издательско-полиграфической отрасли / Ф. Романо. – М.: ПРИНТ МЕДИА центр, 2006. – 456 с.
13. Тимошик М. Видавнича справа та редагування. Курс лекцій. У 2-х частинах / М. Тимошик. – К., 2003. – Ч. 1. – 100 с.
14. Тимошик М. Видавнича справа та редагування. Курс лекцій. У 2-х частинах / М. Тимошик. – К., 2003. – Ч. 2. – 128 с.
15. Тимошик М. Її величність – книга / М. Тимошик. – К.: Наша культура і наука, 1999.

16. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця. Практичний посібник / М. Тимошик. – К.: Наша культура і наука, 2006. – 560 с.
17. Тимошик М.С. Видавничий бізнес: Навчальний посібник / М.С. Тимошик. – К., 2005. – 328 с.
18. Тимошик М.С. Історія видавничої справи: Підручник / М.С. Тимошик. – К., 2003. – 496 с.
19. Черниш Н.І. Українська енциклопедична справа: історія розвитку, теоретичні засади підготовки видань / Н.І. Черниш. – Львів, 1998. – 92 с.
20. Ярема С.М. Видавничо-поліграфічні технології та обладнання: Навч. посібник / С.М. Ярема. – К., 2003. – 320 с.

Варіант тестового завдання

1. *Згідно російської (радянської) концепції, започаткування вітчизняного друкарства відноситься до:*
- А) 1574 року
  - Б) 1564 року
  - В) 1600 року
  - Г) 1866 року
2. *Згідно якої концепції започаткування вітчизняного друкарства відносять до 1574 р.?*
- А) радянської концепції
  - Б) концепції Івана Огієнка
  - В) західної концепції
  - Г) концепції Ореста Мацюка
3. *У котрому рядку всі іменники правильно узгоджено з числівниками?*
- А) Два учні, чотири завдання, півтора кілометри, сім днів
  - Б) Три роки, п'ять корпусів, два питання, два автобуси
  - В) Два учня, три зошити, п'ять студентів, три яруси
  - Г) Один відвідувач, чотири записи, три стола, двадцять кілограм
4. *У котрому рядку правильно узгоджено прикметники з іменниками у формі роду?*
- А) Новий шабель, висока ступінь, університетська філія
  - Б) Акційний розпродаж, електронне табло, п'ята авеню
  - В) Справедливий рефері, Рівненська АЕС, вища степінь.
  - Г) Сильна нежить, новий тунель, економічна криза
5. *Згідно радянської концепції витоків вітчизняного друкарства, друкарство на українські землі прийшло:*
- А) з Росії
  - Б) з Білорусії
  - В) з Польщі
  - Г) з Німеччини
6. *Згідно радянської концепції витоків вітчизняного друкарства, українським першодрукарем вважають:*
- А) Івана Федорова
  - Б) Петра Мстиславця
  - В) Кирила Транквіліона-Ставровецького
  - Г) Павла Попова
7. *У котрому рядку не допущено помилки?*
- А) Кажучи другими словами, пара боксерів, інша справа
  - Б) Зробити другим разом, півтора дня, один з одним
  - В) Пара днів, два модуля, більша частина шляху
  - Г) Котра година, перший курс, півтора кілограма
8. *У котрому рядку правильно узгоджено абрєвіатури з дієсловами в минулому часі?*

- А) МНС оголосив про надзвичайний стан у західному регіоні
- Б) ООН не ухвалили рішення щодо миротворців в Іраку
- В) ДЕК повідомило результати першого іспиту
- Г) ЛКП провело ремонтні роботи в кількох аварійних будинках

9. Згідно західної концепції витоків українського друкарства, друкарство в Україні:

- А) існувало задовго до прибуття Івана Федорова у Львів
- Б) було засноване Іваном Федоровим
- В) друкарства в Україні не було

10. Друкарня Івана Федорова у Львові була заснована у:

- А) 1572-1573 рр.
- Б) 1564 р.
- В) 1564-1565 рр.
- Г) 1594 р.

11. Відповідно до поглядів польського дослідника Є. Бендтке друкарство в Україні:

- А) існувало задовго до прибуття Івана Федорова у Львів
- Б) було засноване Іваном Федоровим
- В) друкарства в Україні не було

12. У котрому з поданих речень правильно вжито числівники?

- А) Наша організація здала в експлуатацію три нові будинки
- Б) Двісті п'ятдесят трьом працівникам видано премії
- В) Ми привітали його з п'ятидесятирічним ювілеєм і вручили вітальний адрес
- Г) Ми працюємо разом уже півтора місяці

13. Першою узагальнюючою фундаментальною працею, присвяченою історії розвитку та становлення українського друкованого слова є:

- А) Історія українського друкарства
- Б) Історія друкарень у Королівстві Польському і Великому Князівстві Литовському, і вкраях закордонних де польські справи творилися
- В) Друкарня перед Федоровичем у Львові
- Г) Початки українського друкарства

14. У котрому рядку немає мовностилістичних помилок?

- А) Я записалася на трьохмісячні мовні курси
- Б) Щиро вітаю Вас із Першим вересня
- В) На зустріч із кандидатом прийшли одні студенти
- Г) Усім стам двадцятьом шістьом студентам було роздано індивідуальні завдання

15. Автором «Історії українського друкарства» – першої узагальнюючої праці, присвяченої історії розвитку та становлення українського друкованого слова є:

- А) І. Огієнко
- Б) І. Дубилко
- В) М. Тимошик
- Г) Я. Запаско

16. У котрому рядку немає помилкових форм числа іменників?

- А) Мої учителя, італійські макарони, відомі обличчя
- Б) Сучасна молодь, господарські угіддя, офісні приладдя
- В) Вимогливі інспектори, розлогі гілля, рибна консерва
- Г) Морське каміння, ефективні ліки, досвідчені столяри

17. І. Огієнко є автором першої узагальнюючої праці, присвяченої історії розвитку та становлення українського друкованого слова під назвою:

- А) Історія українського друкарства
- Б) Історія видавничої справи
- В) Історія української книги
- Г) Українське рукописання

18. У 1925 р. було видано першу узагальнюючу працю, присвячену історії розвитку та становлення українського друкованого слова:

- А) Історія українського друкарства
- Б) Історія видавничої справи
- В) Історія української книги
- Г) Українське рукописання

19. У котрому рядку допущено помилку у вживанні числівникової форми?

- А) Вітаємо Вас із п'ятдесятирічним ювілеєм
- Б) Двомстам шістдесятьом трьом працівникам вручено премії
- В) Я чекаю тебе вже півтора години
- Г) Протягом останнього року здали в експлуатацію три нові будинки

20. Згідно концепції якого українського дослідника перші друковані українські книжки з'явилися у 1491 р.:

- А) І. Огієнка
- Б) М. Тимошика
- В) Я. Запаска
- Г) І. Дубилка

21. У котрому рядку вжито правильні форми власних назв?

- А) Заставної Оксани Євгенівної не було в кабінеті
- Б) Поїхати у відрядження з Максимчуком Сергієм Віталійовичом
- В) Дати довідку Максимчук Юлії Сергіївній
- Г) Передати кошти Захарчукові Віталію Остаповичу

22. У котрому рядку є помилка в утворенні особових форм дієслів?

- А) Контролюють, падають, подають, знайдуть
- Б) Пишуть, розуміють, чекають, інспектують
- В) Знаходять, знайдуть, хотять, котять
- Г) Догоняють, вітають, зупиняються, відтворюють

23. Згідно концепції І. Огієнка першими українськими друкованими книжками були:

- А) Часословець і Октоїх
- Б) Тріюдь цвітна і Тріюдь постна
- В) Учительне Євангеліє і Октоїх

24. Першою книгою, надрукованою Іваном Федоровим, на власне українських землях, була:

- А) Учительське Євангеліє
- Б) Апостол
- В) Біблія
- Г) Граматика шкільна

25. У котрому реченні правильно використано безособові дієслівні форми на -но, -то:

- А) Договір підписано з урахуванням нової стратегії підприємства
- Б) Нами подано річний звіт діяльності банківської філії
- В) Графік роботи затверджено начальником відділу
- Г) Усі пропозиції розглянуто заступником директора

Форма проведення вступного іспиту – письмове тестування.

Кількість питань у тесті – 25

Тривалість тестування – 1 год

Критерії оцінювання - завдання оцінюється за 100 - бальною шкалою. Правильна відповідь оцінюється у 4 бали, неправильна відповідь – 0 балів. Максимальна кількість балів – 100, мінімальна кількість балів – 52.

Вступники, які набрали менше 52 балів до участі в конкурсі на зарахування не допускаються.

Голова фахової атестаційної комісії,
доцент, завідувач кафедри документознавства

Демуз І.О.